

NAAR EEN
RECHTVAARDIGER
BELASTINGHERVORMING?

TER INLEIDING

---

01 RUIMERE MAATSCHAPPELIJKE
CONTEXT

02 WAT EN HOEVEEL BETALEN
WE? (BELASTINGMIX)

03 WAAR GAAT HET GELD
NAARTOE? (BUDGET)

04 IS DE VOORLIGGENDE
HERVORMING EEN GEMISTE
KANS?

THEMA 1 VERGROENING BELASTINGEN

THEMA 2 BELASTEN VAN KAPITAAL

01

DE RUIMERE
MAATSCHAPPELIJKE CONTEXT

BRENGEN DE MAATSCHAPPELIJKE **CRISES**/UITDAGINGEN ONZE,
FINANCIËN IN HET GEDRANG?

Hoge druk, zowel aan uitgavenzijde (begroting), en dus ook aan inkomstenzijde (belastingen)

GAAN **CRISES**,
VERRIJKING ÉN
ONGELIJKHEID
HAND IN HAND ?

WAT IS **FISCAAL**
RECHTVAARDIG ?

Belastingen financieren de **kerntaken** van de overheid, de **welvaartsstaat** en de **subsidiepot**.

WAT IS FISCAAL RECHTVAARDIG?

---

1. Juridisch

Basisprincipe = (fiscaal) gelijkheidsbeginsel

- a. Quid solidariteits- en draagkrachtbeginsel?
- b. Quid 'zonder privileges', maar toch carrot & stick?

2. Economisch

= fiscaal neutraal, dwz belasten zonder de economie te verstoren

3. Budgettaire neutraliteit: geen + en geen -

4. Voldoende draagvlak vergt een transparante en begrijpelijke fiscaliteit

02

FISCALE CONTEXT WAT EN HOEVEEL BETALEN WE? BELASTINGMIX

HOEVEEL BETALEN WE?

2021

Indirecte belastingen

200 mld€

Directe belastingen

Sociale bijdragen

BBP 2021: 460 mld€

2023

Indirecte belastingen

270 mld€

Directe belastingen

Sociale bijdragen

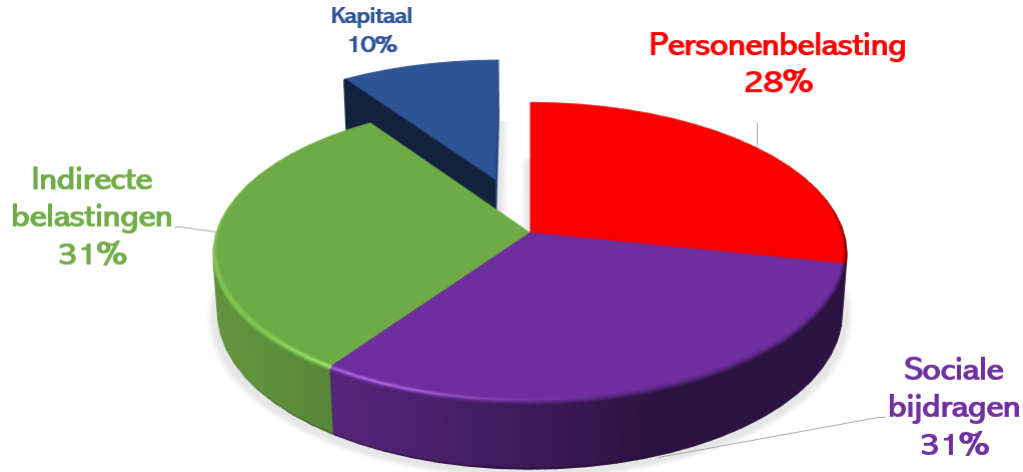
BBP 2023: 583 mld€*

* volgens begroting 2023

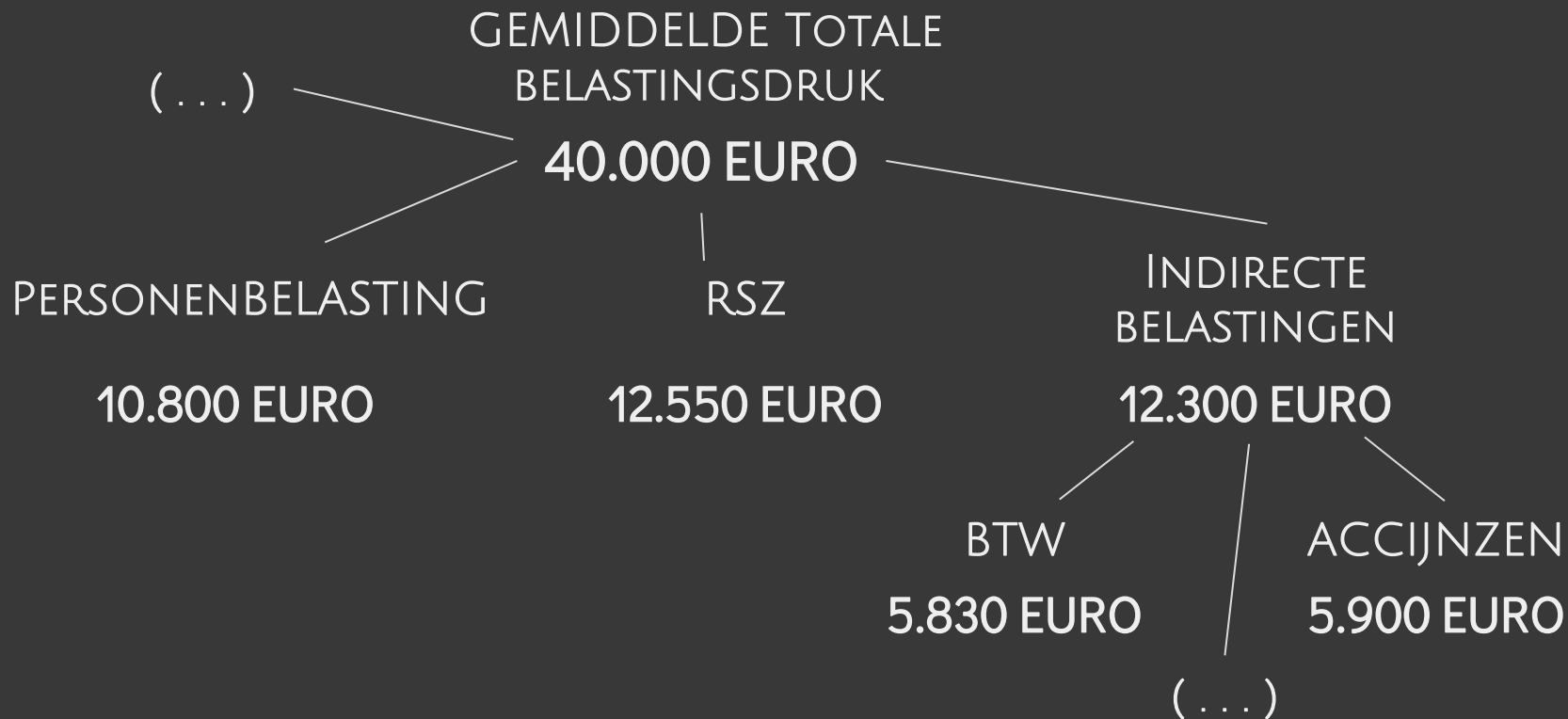

BELASTINGMIX

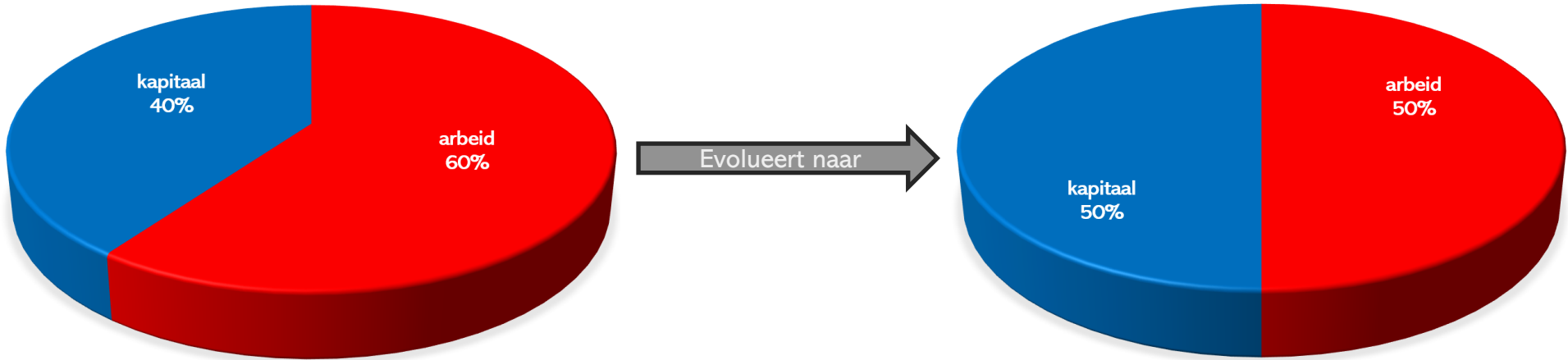

Personenbelasting + sociale bijdragen + indirecte belastingen
= 90% !! van de belastingen

BELASTINGEN PER HUISHOUDEN

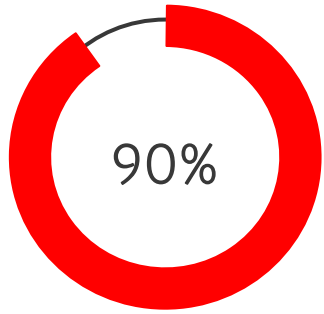

NATIONAAL INKOMEN

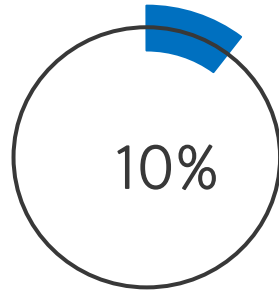

IS DE BELASTINGDRUK EVENWICHTIG?

TOTALE BELASTINGDRUK

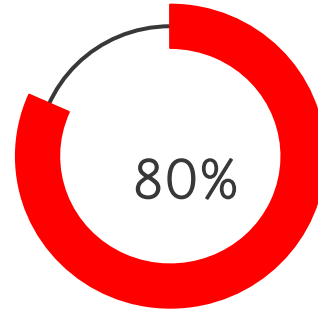

ARBEID

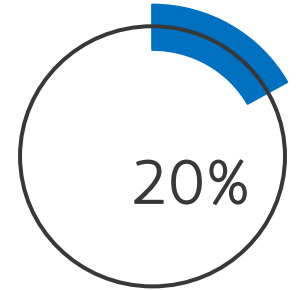

KAPITAAL

ALLEEN PERS.BEL.+VENN.BEL.

ARBEID

KAPITAAL

IS DE BELASTINGDRUK OP ARBEID TE HOOG?

- Coumans: *‘België behoort **statistisch** bij de **wereldtop** en is gekroond tot het fiscaal hardvochtigste land.’*
- Geïntegreerde overall **individuele (marginale) belastingdruk (PB & RSZ)** op arbeid is 48,2% à 65,45 %: alleen PB (=1/4 van totale belastingdruk) is progressief , de rest is flat tax (in strijd met draagkrachtbeginsel)

Een opslag wordt afgeroomd tot zelfs 90% inclusief verlies van verminderingen wegens sociale voordelen (lees: werkloosheidsval /tegemoetkomingsval)

03

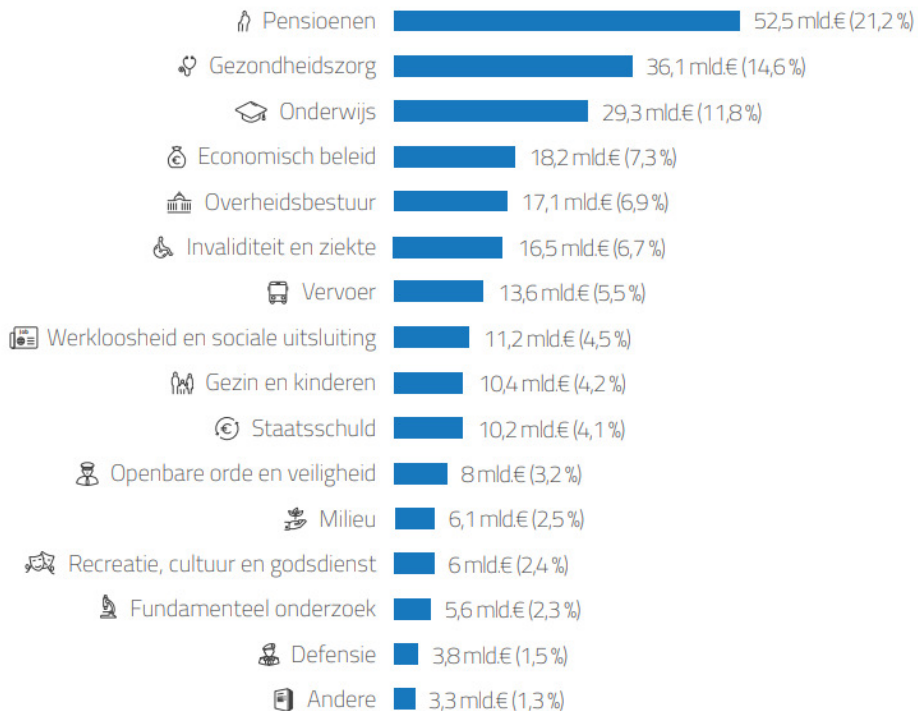
WAAR GAAT HET GELD NAARTOE?

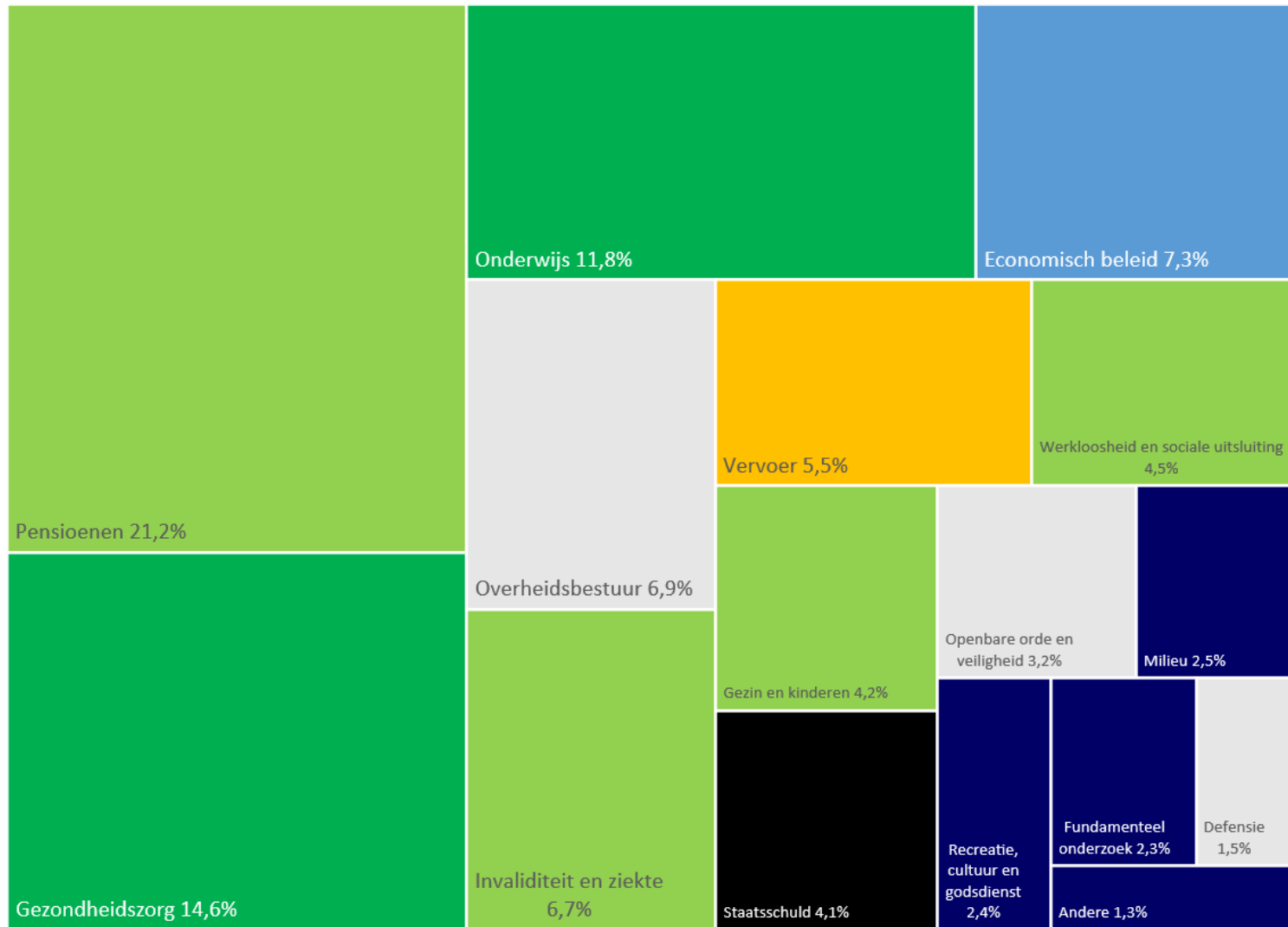
HET BUDGET

WAARVOOR DIENEN DE BELASTINGEN EN SOCIALE BIJDRAGEN (247,9 MILJARD €)?

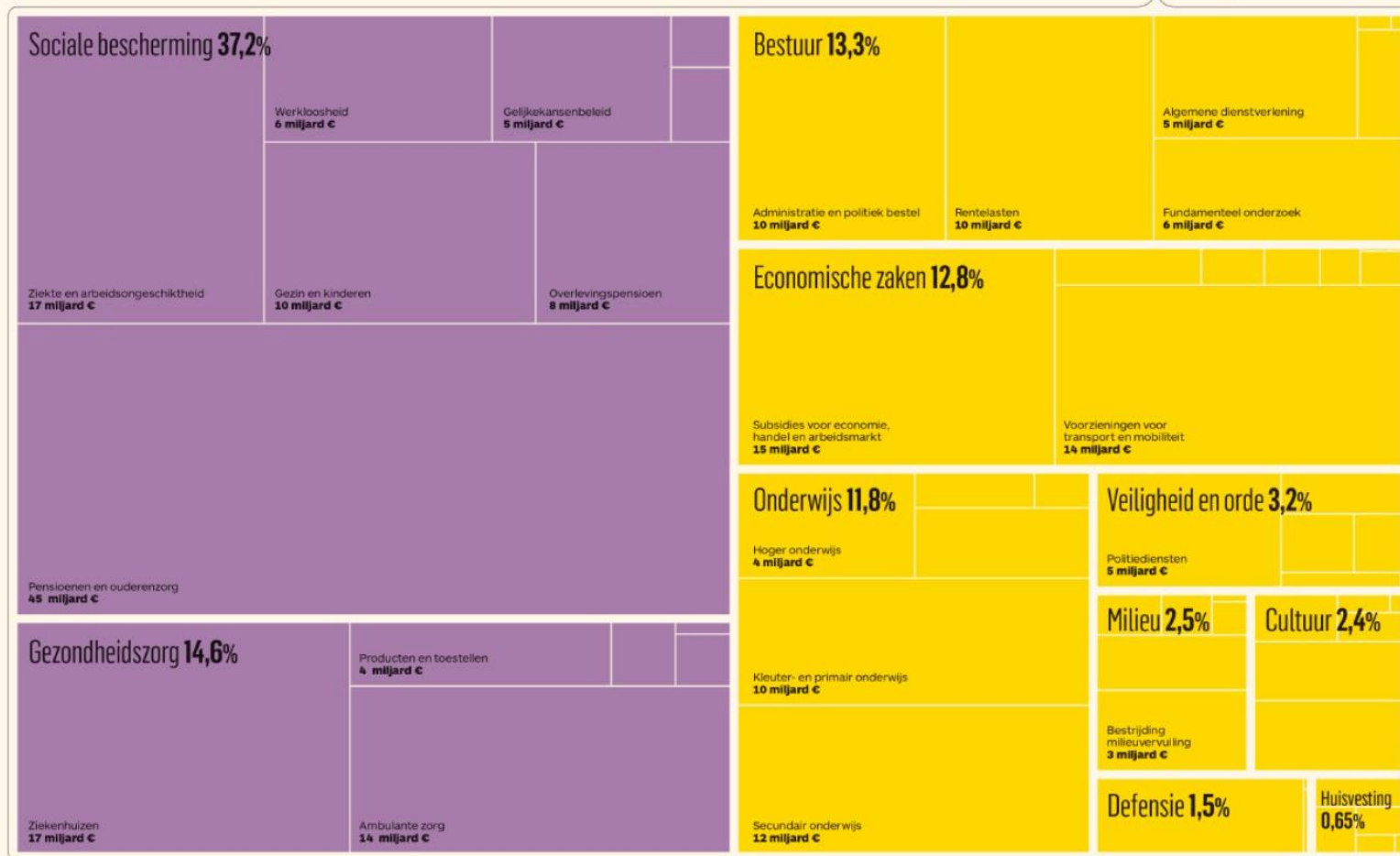

Waar de staat geld aan uitgeeft

Wanneer we de overheidsuitgaven verdelen volgens de 10 belangrijkste posten dan vallen meteen de kosten voor de sociale zekerheid op. Van elke 100 euro belastinggeld die de staat binnenkrijgt, vloeit meer dan de helft naar sociale bescherming en gezondheidszorg.

Overheids-
uitgaven
in 2019

247 miljard €

Bron:
De Tijd

HOEVEEL VAN DIE BELASTINGBIJDRAGEN GAAN PER JAAR NAAR HET GEMIDDELD HUISHOUDEN?

SOCIALE BESCHERMING
(VERVANGINGSINKOMEN)

18.000 euro

GEZONDHEID

7.250 euro

ONDERWIJS

5.875 euro

“WONEN NIET DE
GELUKKIGSTE MENSEN IN HET
LAND VAN DE HOOGSTE
BELASTINGEN?”

NAAR: MAARTEN VAN ROSSEM

03 HET UITGAVENBUDGET

---

1. Wat leren we uit de cijfers?

$$\frac{1}{3} \text{ sociale bescherming} + \frac{1}{3} \text{ gezondheid} + \text{ onderwijs}$$
$$= \frac{2}{3} = \text{welvaartstaat in cijfers}$$

2. Is het te veel?

Wat is de referentie (buurlanden)?

3. Is het evenwichtig?

Wat willen we dat de overheid minder doet/financiert?

4. Ambieert de Belastinghervorming aan de uitgavenzijde iets te wijzigen? Kennelijk niet...

5. Schuldopbouw: kolonisatie van de toekomst?

“MAAK U GEEN ILLUSIES, DE
FISCALE DRUK KAN NIET
DALEN.”

COUMANS

04

DE VOORLIGGENDE
HERVORMING

EEN GEMISTE KANS?

De Pelgrimstocht van de belastinghervorming
(én van het draagkrachtbeginsel)

Wat stelt Minister Van Peteghem (BLAUWDRUK) ter verbetering
voor?

04 DE VOORLIGGENDE HERVORMING

DRIE WERVEN MET CATALOGUS - EEN PAAR 'SPREKENDE' VOORBEELDEN:

(1) activiteits- en vervangingsinkomsten

- *verhogen belastingvrije som, lagere tarieven, schrappen bijzondere solidariteitsbijdrage
- *codes schrappen, gunstregimes evalueren en herleiden, een minimumbelasting voor multinationals

(2) vermogensinkomsten

- *verlagen van RV, een belastingvrij bedrag
- *alle recurrente vermogensinkomsten, inclusief op winst op onroerend en financieel vermogen, huurinkomsten
- *forfait 30%

(3) consumptie

- *ecobelastingkrediet, permanent lager btw tarief voor elektriciteit, een gemakkelijker moduleerbaar accijnsstelsel voor energie (basis-vs meerverbruik), verlaagd btw tarief voor werken eigen woning (verduurzaming)
- *6 en 12% wordt 9% , 0% op groenten en fruit, gezondheidszorg en openbaar vervoer; CO2-heffing op vervuilende brandstoffen, tenzij waar EU-emissiehandel geldt; kerosinetax, btw op vliegtuigtickets; uitbreiding rookaccijns
- *vrijstelling fietsvergoeding, verlaagd btw deelfiets verankeren, hervorming stelsel bedrijfswagens tvv zero-emissie; tankkaarten belasten indien niet beroepsmatig

“WIE GEEN HERVORMING WIL
ALS ER NIET OOK WORDT
GESNOEID IN DE
OVERHEIDSUITGAVEN, HEEFT
GELIJK”

MATTHIAS SOMERS

04 WAT KOMT NIET/ONVOLDOENDE AAN BOD IN VAN PETEGHEM'S BLAUWDRIJK?

- optimale belastingmix
  - coherentie/integratie/draagkracht en progressie versus flat taxes
  - snoeien in koterijen (belastinguitgaven) en subsidiestokerijen
- coherente financiering van sociale zekerheid
cfr reflecties Wim Van Lancker
- drastische internalisering van de klimaat- en maatschappelijke kosten
cfr Christophe Heyndrikckx (Thema 1)
- evenwicht in belasting kapitaal en arbeid
cfr Kevin Spiritus (Thema 2)